

Nagroda im. E. Wendego dla sędziego Igora Tulei

Warszawski sędzia Igor Tuleya został tegorocznym laureatem nagrody im. adw. Edwarda Wendego. Kapituła nagrody po raz pierwszy przyznała również wyróżnienie, które otrzymali założyciele stowarzyszenia Wolne Sądy - adwokaci: Sylwia Gregorczyk-Abram, Paulina Kieszowska-Kanpik, Michał Wawrykiewicz oraz prawniczka Maria Eichart-Dubois.

Sędzia Tuleya został doceniony za odwagę i niezłomność, z jaką broni niezależności sądów i niezawisłości sędziów oraz za działanie zgodnie z zasadami etyki zawodowej i profesjonalizmu.

Adw. Jacek Trela, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej i członek kapituły nagrody, ogłaszając laureata roku 2019, wspomniał, że adw. Edward Wende sam doświadczył, co znaczy niezależny sędzia i niezawisły sąd - był obrońcą w procesach politycznych. Prezes NRA wręczył laureatowi publikację „Wspomnienia Aleksandra Mogielnickiego” - sędziego i adwokata, twórcy wymiaru sprawiedliwości w niepodległej Polsce. - Jest to swego rodzaju podręcznik dla współczesnych sędziów, aby mieli wzorzec postępowania. Wielu sędziów obecnie rozumie na czym polega niezależność i potrafią sprawować niezawisły wymiar sprawiedliwości. Aktualni sędziowie budują wzorzec prawidłowego, dobrego orzekania, wypełniają reguły, które przytacza w książce Mogielnicki - mówił prezes NRA. I dodał, że ci sędziowie są cierpliwi, potrafią zadawać pytania i korzystają z instytucji europejskich. Jednym z tych niezależnych sędziów jest tegoroczny laureat.

Laudację wygłosił prof. Jerzy Zajadło, ubiegłoroczny laureat nagrody Wendego. Profesor Zajadło podkreślał, że cechą dobrego sędziego jest precyzyjnie wyjaśnić swoje orzeczenie, nie tylko przekonując siebie, ale i innych - w tym sędziów i opinię publiczną. Taki jest sędzia Tuleya. - *Uzasadniając swój wyrok przede wszystkim argumentuje - nie sili się przy tym na oratorskie popisy, argumentuje jasno, logicznie, rzeczowo, precyzyjnie i konsekwentnie: dlaczego tak a nie inaczej ocenił dowody; dlaczego tak a nie inaczej zinterpretował przepisy prawa; wreszcie dlaczego wydał taki a nie inny wyrok. Nie mówi tego jednak wyłącznie do siebie, przede wszystkim próbuje przekonać nas wszystkich, że ma rację i że znalazł*

ius. – mówił laudator.

Odbierając nagrodę sędzia Igor Tuleya powiedział, że jest to wyróżnienie dla sędziów ze Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” oraz „Themis” oraz dla prokuratorów ze Stowarzyszenia „Lex super omnia”. Mówił, że odwagi dodaje mu trwanie przy takich wartościach jak: bycie uczciwym, nie zmienianie poglądów, mówić otwarcie co się myśli, mając świadomość konsekwencji. Dodał, że nagroda ta jest przyzwoleniem i zgodą na pewnie nowy model sędziego – w sytuacji kiedy są naruszane wartości takie jak niezawisłość i niezależność sędziowska, sędziowie wyszli z sali rozpraw i wzięli udział w debacie publicznej.

Przyznaną nagrodę finansową w wysokości 15 tys. zł laureat przekazał na fundację „Dajemy dzieciom siłę”.

Kapituła po raz pierwszy przyznała również wyróżnienie. Otrzymali je prawnicy zrzeszeni w stowarzyszeniu Wolne Sądy - adwokaci: Sylwia Gregorczyk-Abram, Paulina Kieszkowska-Kanpik, Michał Wawrykiewicz oraz prawniczka Maria Eichart-Dubois.

Prawnicy zostali wyróżnieni za troskę o prawidłowe funkcjonowanie państwa prawa i za obywatelskie wspieranie niezawisłości sądów. Adw. Jacek Trela, wręczając nagrodę powiedział, że jest to nagroda dla wszystkich obywateli, którzy wychodzili na ulice bronić niezawisłych sądów.

Sędzia Igor Tuleya ukończył studia prawnicze w Uniwersytecie Warszawskim, następnie odbył aplikację sądową i radcowską. W 2010 roku został awansowany przez Prezydenta Lecha Kaczyńskiego na sędziego sądu okręgowego. Orzeka w VIII Wydziale Karnym Sądu Okręgowego w Warszawie. Jest członkiem Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. Orzekał w wielu ważnych sprawach, w których reprezentował wyraźną i jednoznaczną postawę w obronie konstytucyjnych wartości państwa prawa, niezależności sądownictwa oraz niezawisłości sędziego. Sędzia Tuleya uchylił kilkadziesiąt wyroków wydanych w czasach stalinowskich. W głośnej medialnie sprawie Jarosława Kaczyńskiego, który miał rzekomo zgodzić się na współpracę z organami bezpieczeństwa PRL, podpisując zobowiązanie do współpracy, sędzia Tuleya orzekł, że dokument ten został

sfalszowany. W sprawie Tadeusza Szymańskiego, strażnika w X pawilonie więzienia UB na Mokotowie w latach 40. i 50. XX wieku, sędzia Tuleya orzekł o bezwzględnej karze pozbawienia wolności na 5 lat. Uniemożliwił ekstradycję do Rosji byłego szefa emigracyjnego rządu Czeczenii, Ahmeda Zakajewa, oskarżanego w Rosji o terroryzm, umarzając to postępowanie z uwagi na uniwersalną zasadę suwerenności państwowej. Orzekał w sprawach ochrony tajemnicy dziennikarskiej, odmawiając zwolnienia zeń redaktora naczelnego „Gazety Wyborczej” Adama Michnika oraz dziennikarza Pawła Smoleńskiego. Sędzia Tuleya miał także okazję ocenić w orzeczeniu sądowym polski parlamentaryzm. W grudniu 2017 roku nakazał prokuraturze wznowić umorzone śledztwo w sprawie okoliczności przeniesienia 16 grudnia 2016 roku obrad Sejmu z Sali Plenarnej do tzw. Sali Kolumnowej Sejmu. Posłowie uchwalili wówczas kilka kontrowersyjnych ustaw, m.in. ustawę budżetową oraz ustawę umożliwiającą niekontrolowaną wycinkę drzew. W czasie trwającego kryzysu wokół Sądu Najwyższego w Polsce, latem 2018 roku, sędzia Tuleya jako sędzia sądu okręgowego w Warszawie zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniami prejudycjalnymi. Pytania sędziego Tulei dotyczyły kwestii, czy najnowsze ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, Sądzie Najwyższym i Krajowej Radzie Sądownictwa są zgodne z europejskimi standardami dla niezawisłości sędziowskiej. W 2019 roku został Laureatem Obywatelskiej Honorowej Odznaki „Iustitii” przyznawanej przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich.

Nagroda im. Edwarda J. Wende została ustanowiona przez Fundację dla Polski z inicjatywy Rodziny Wende w celu uhonorowania pamięci Edwarda Joachima Wende – adwokata – w czasach PRL obrońcy politycznie prześladowanych, po 1989 roku senatora i posła III RP, niezależnego w poglądach i odważnego w ich głoszeniu, pierwszego po wojnie Konsula Honorowego Luksemburga w Polsce, przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych Senatu RP.

W skład Kapituły Nagrody im. Edwarda J. Wende wchodzi: Jacek Trela (przewodniczący kapituły), Teresa Romer (Honorowy Przewodniczący Kapituły), Leon Kieres, Czesław Bielecki, Jerzy Buzek, George Dobry, Andrzej Kalwas, Ks. Jan Sikorski, Ks. Zdzisław Tranda, Tomasz Wardyński, Agnieszka Wende-Wünsche, Małgorzata Wende-Wardyńska, Jakub Wende, Piotr Wende, Tadeusz

Wolfowicz, Andrzej Zoll, Andrzej Zwara, Jacek Trela, Jan Rokita (Laureat 2003), Witold Kulesza (Laureat 2004), Marek Safjan (Laureat 2006), Jacek Taylor (Laureat 2007), Marek Antoni Nowicki (Laureat 2008), Stanisław Waltoś (Laureat 2009), Adam D. Rotfeld (Laureat 2012), Mikołaj Pietrzak (laureat 2013), Karol Modzelewski (laureat 2015), Jerzy Zajadło (laureat 2017) oraz przedstawiciel "Rzeczpospolitej" i Fundacji dla Polski.

Uroczystość wręczenia tegorocznej nagrody odbyła się w Okręgowej Radzie Adwokackiej. Partnerem wydarzenia był dziennik „Rzeczpospolita”.

